

DỰ ÁN ĐẠI SỰ KÝ BIỂN ĐÔNG

Bản Tin Biển Đông Số 83

(01 - 08/11/2021)

**Thực hiện: Nguyễn Nhật Minh, Lê Đức Tâm, Lưu
Việt Hà, Lê Xuân Phương, Trần Phạm
Bình Minh, Đoàn Thị Hằng Ni**

Biên tập: Nguyễn Thế Phương

Tư liệu: South China Sea News

11/2021

Các cộng tác viên: TS. Nguyễn Nhật Minh & Trần Phạm Bình Minh phụ trách chuyển động Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, quan hệ Trung Quốc với Mỹ. Lê Đức Tâm phụ trách theo dõi bản đồ AIS và tổng hợp thông tin thực địa và quân sự. Lưu Việt Hà phụ trách chuyển động ASEAN và các đối tác, chuyển động Trung Quốc. Đoàn Thị Hằng Ni là cộng tác viên thử việc và phụ trách chuyển động EU.

Th.S Lê Thị Xuân Phương là trợ lý Dự án Đại Sự Ký Biển Đông và phụ trách luật quốc tế. ThS. Nguyễn Thế Phương là thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Ngoài ra, còn có sự tham gia hiệu đính của một số thành viên khác.

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông – The South China Sea Chronicle Initiative (SCSCI) là một dự án độc lập, phi lợi nhuận, phi chính trị với sứ mệnh xây dựng các biên niên sự kiện, tổng hợp và hệ thống hoá tư liệu, thông tin về các chủ đề quan trọng của tranh chấp Biển Đông theo tiêu chuẩn khoa học, đa chiều. Mục đích của Dự án nhằm góp phần cung cấp tư liệu và một bức tranh tổng thể và hệ thống về diễn tiến tranh chấp Biển Đông, giúp các nhà phân tích và hoạch định chính sách có thể hiểu được thực sự bản chất tranh chấp và có những đánh giá, giải pháp đúng đắn, đem lại công bằng và hoà bình, hướng tới an ninh và hợp tác bền vững trong khu vực.

Website: <https://dskbd.org/> | Email: sukybiendong@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/daisukybiendong/>

Twitter: <https://twitter.com/TheSCSCI>

Bản tin có sự hợp tác với **nhóm South China Sea News** cùng **một số chuyên gia quốc tế**. Một số tư liệu được chia sẻ bởi TS. Nguyễn Trịnh Đôn, nhà báo Trần Lê Quỳnh, một số nhà nghiên cứu và nhà báo. Nhuận bút cho cộng tác viên và tư liệu cho bản tin được tài trợ bởi **quỹ tài chính chung của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông**, được **duy trì bởi nhiều nhà tài trợ**. Xem thông tin các nhà tài trợ tại <https://dskbd.org/nha-tai-tro/>. Mời cùng chung tay duy trì hoạt động của Dự án: <https://dskbd.org/tai-tro-cho-du-an/>

Các ấn phẩm của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông không nhất thiết thể hiện quan điểm của tất cả thành viên và cộng tác viên, hay các nhà tài trợ Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Bản quyền các ấn phẩm thuộc về các tác giả, dịch giả và Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Mọi sự sử dụng lại hay trích dẫn phải ghi rõ nguồn và dẫn link tới bài gốc trên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông. Sử dụng cho mục đích thương mại phải được sự đồng ý bằng văn bản của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông.

MỤC LỤC

I- CHUYỂN ĐỘNG AN ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG	3
Thỏa thuận thương mại kỹ thuật số được các quốc gia “nghiêm túc” xem xét	3
Khoa học lượng tử, con đường đột phá để điều hướng không cần GPS	3
Nghị sĩ Hoa Kỳ muốn thêm 4 quốc gia vào Hiệp ước chia sẻ thông tin tình báo “Five Eyes”	4
Lockheed Martin và Verizon hợp tác phát triển công nghệ 5G cho quân đội	4
Bộ trưởng Quốc phòng Đài Loan xác nhận huấn luyện chung với Mỹ tại Guam	5
Các nhà lập pháp EU đã gặp thủ tướng Đài Loan trong chuyến thăm chính thức đầu tiên	5
Quan chức Đài Loan cho biết Trung Quốc đã tranh luận nội bộ về việc tấn công các đảo do Đài Loan kiểm soát	6
Đảng Cộng hòa muốn Mỹ viện trợ quân sự hàng tỷ USD cho Đài Loan để đối phó với Trung Quốc	6
Mỹ cần rõ ràng hơn trong vấn đề Đài Loan	7
Anh theo dõi tàu ngầm Trung Quốc và sẵn sàng đánh chặn máy bay chiến đấu ở Biển Đông	7
II- HỘI NGHỊ TRUNG ƯƠNG 6 KHÓA 9 ĐẢNG CỘNG SẢN TRUNG QUỐC	8
Vương Hộ Ninh kêu gọi học lịch sử cách mạng để thúc đẩy giấc mơ phục hưng quốc gia	8
Lý Khắc Cường tuyên bố 6 phương hướng phát triển khoa học kỹ thuật	8
Hoàng Nhất Bình: Xây dựng đại lịch sử quan	9
Tom Mitchell: Tập Cận Bình xây dựng nền tảng cho nhiệm kỳ thứ 3 bằng cách áp dụng thủ đoạn quyền lực của Mao và Đặng	9
Charles Parton (2021) The Chinese Communist Party’s Sixth Plenum	10
Alexander Brown et al. (2021) China’s shifting approach to economic globalization	10
Wendy Leutert and Sarah Eaton (2021) Deepening Not Departure - Xi Jinping's Governance of China's State-owned Economy	11
Ewan Smith (2021) On the Informal Rules of the Chinese Communist Party	11

III- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC	11
Trung Quốc dựng mô hình tàu chiến Mỹ để sử dụng làm mục tiêu thử tên lửa	11
IV- CHUYỂN ĐỘNG VIỆT NAM VÀ ĐỐI TÁC	12
Thủ tướng Việt Nam lần đầu gặp trực tiếp Tổng thống Mỹ, tân Thủ tướng Nhật Bản	12
Việt Nam đang cải tạo tại Trường Sa. Học giả Trung Quốc lợi dụng	13
Việt Nam yêu cầu Trung Quốc rút tàu cá khỏi đá Ba Đầu	14
Việt Nam và Pháp tăng cường hợp tác quốc phòng	15
Phân tích: Thủ tướng Phạm Minh Chính trao đổi về vệ tinh và năng lượng tại Paris	15
V- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN VÀ ĐỐI TÁC	17
Ứng viên tổng thống Philippines ủng hộ khai thác tài nguyên chung với Trung Quốc ở biển Đông với tỷ lệ 60-40 theo Hiến pháp Philippines	17
Tổng thống Mỹ Joe Biden lần đầu gặp song phương các nhà lãnh đạo Đông Nam Á	17
Mỹ, Singapore thúc đẩy hợp tác quốc phòng	18
Ngoại trưởng Australia thăm Đông Nam Á sau AUKUS	18
RCEP sẽ có hiệu lực từ ngày 1/1/2022	19
Nghiên cứu kết luận Indonesia đứng đầu thế giới trong phục hồi san hô	19
VI- CHUYỂN ĐỘNG LIÊN HỢP QUỐC	19
Phát biểu của Joan E. Donoghue - Chánh án Tòa án Công lý Quốc tế, tại kỳ họp thứ 76 của Đại hội đồng Liên Hợp Quốc	19
VII- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN	20
Đường lối bờ trên các văn hoá phẩm	20
William Choong & Ian Storey: AUKUS phản ánh sự thiếu năng lực của ASEAN trong đối phó với sự gia tăng quyết đoán của Trung Quốc?	22
Collin Koh: Không có chạy đua vũ trang do AUKUS ở Đông Nam Á	22
Richard Heydarian: Ngoại giao thăm lặng và mở rộng hợp tác quốc phòng cho thấy Malaysia không dễ bắt nạt ở Biển Đông	22
Derek Grossman: Mỗi tình chóng vánh của Duterte với Trung Quốc đã chấm dứt	23

Charles Edel: Điều gì đã đưa Hoa Kỳ đến AUKUS?	23
Christopher R Hughes: Căn cứ pháp lý bảo vệ Đài Loan	24
Brian Waidelich: Quan điểm của Trung Quốc về việc xây dựng internet vệ tinh	25
Paul Goble: Trung Quốc thay đổi cách tiếp cận đối với việc mở rộng kinh tế tại Trung Á	26
Brian Wong: Người Trung Quốc nghĩ họ được lòng người nước ngoài. Người Mỹ không nghĩ vậy	26
VIII- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC	27
Craig H. Allen_Case Concerning Maritime Delimitation in the Black Sea (Romania v. Ukraine)	27
The Department of Defense (DoD) annual report to Congress (2021) Military and Security Developments Involving the People's Republic of China	28
David M. Finkelstein (2021) The PLA's New Joint Doctrine The Capstone of the New Era Operations Regulations System	28
Congressional Research Service (Updated October 6, 2021) U.S.-China Strategic Competition in South and East China Seas- Background and Issues for Congress	29

I- CHUYỂN ĐỘNG ẨM ĐỘ DƯƠNG - THÁI BÌNH DƯƠNG

Thỏa thuận thương mại kỹ thuật số được các quốc gia “nghiêm túc” xem xét

Nguồn tin từ *Inside US Trade* cho biết rằng Nhà Trắng đang xem xét nghiêm túc một thỏa thuận thương mại kỹ thuật số ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, tăng cường liên hệ với các bên liên quan trong nước và đánh giá phạm vi của một thỏa thuận tiềm năng, dù vậy chính quyền vẫn đang thực hiện một cách tiếp cận có phương pháp trước khi bắt tay vào các cuộc đàm phán. Một đại diện cấp cao của khu vực kinh tế tư nhân xác nhận rằng chính quyền đã tìm kiếm ý kiến đóng góp từ các nhóm ngành khác nhau trong tháng vừa qua với mục tiêu xác định các ưu tiên đàm phán, cũng như xác định xem làm thế nào mà một thỏa thuận kỹ thuật số có thể phù hợp với chương trình thương mại lấy người lao động làm trung tâm của chính quyền Biden.

Victoria Espinel, Giám đốc điều hành của BSA | Liên minh Phần mềm cho rằng Hoa Kỳ nên xem xét việc cho phép “càng nhiều quốc gia và nền kinh tế khác nhau càng tốt” tham gia vào thỏa thuận kinh tế kỹ thuật số. Cùng với đó, trong cuộc hội đàm với Đại diện Thương mại Hoa Kỳ Katherine Tai và các nhà lập pháp vào tháng 7 vừa qua, Bộ trưởng Thương mại, Du lịch và Đầu tư Australia Dan Tehan đã đề xuất Úc, Singapore, Nhật Bản, Hàn Quốc, Canada, New Zealand và Chile như những ứng cử viên tiềm năng cho thỏa thuận này. Đứng trước tình hình Trung Quốc và Đài Loan đã nộp đơn xin gia nhập Hiệp định Đối tác Toàn diện và Tiến bộ xuyên Thái Bình Dương vào tháng trước, Chủ tịch Tiểu ban Ngoại giao Châu Á và Thái Bình Dương Ami Bera (D-CA) cho rằng thỏa thuận thương mại kỹ thuật số là một giải pháp “có thể đạt được” thay thế việc Chính quyền Biden chưa sẵn sàng gia nhập CPTPP. Bên cạnh đó, cũng có những ý kiến cho rằng thỏa thuận này có thể sẽ không được thực hiện cho đến sau cuộc bầu cử giữa nhiệm kỳ vào năm sau.

Xem thêm:

Inside U.S. Trade ngày 2/11/2021: [Sources: Digital trade deal under 'serious' interagency consideration | InsideTrade.com](#). Một bản PDF được lưu trữ [ở đây](#).

Khoa học lượng tử, con đường đột phá để điều hướng không cần GPS

Khoa học lượng tử, một trong những ưu tiên nghiên cứu hàng đầu của Lầu Năm Góc có thể là một giải pháp thay thế cho GPS khi mới đây, một nhóm các nhà khoa học từ Phòng thí nghiệm Quốc gia Sandia đã phát triển một cảm biến lượng tử không cần nguồn điện hay máy móc khổng lồ hỗ trợ như các nguyên mẫu trước đó và đã khắc phục được những lo ngại về độ bền. Điều này có thể cho phép một loạt các ứng dụng dân sự và quân sự bao gồm cả máy bay không người lái

không cần tín hiệu vệ tinh yếu và có thể giả mạo để điều hướng trên không, dưới nước và thậm chí dưới đất.

Xem thêm:

Defense One ngày 2/11/2021: [Quantum Sensor Breakthrough Way For GPS-Free Navigation](#)

Nghị sĩ Hoa Kỳ muốn thêm 4 quốc gia vào Hiệp ước chia sẻ thông tin tình báo “Five Eyes”

Hạ nghị sĩ Đảng Dân chủ bang Arizona, Ruben Gallego đồng thời là Chủ tịch Ủy ban Quân vụ Hạ viện về các hoạt động đặc biệt và tình báo cho biết đã sửa đổi Dự luật quốc phòng năm nay nhằm mở rộng Hiệp ước Chia sẻ thông tin tình báo (Five Eyes) vốn đã bắt đầu kể từ Thế chiến thứ Hai. Điều khoản mới sẽ yêu cầu Giám đốc tình báo quốc gia và Bộ Quốc phòng báo cáo về tình trạng hiện tại và những hạn chế của việc chia sẻ thông tin tình báo của các quốc gia thuộc nhóm Ngũ nhãn bao gồm Mỹ, Australia, Anh, New Zealand và Canada cũng như rủi ro khi Nhật Bản, Hàn Quốc, Ấn Độ và Đức tham gia Hiệp ước.

Xem thêm:

Defense One ngày 2/11/2021: [‘Nine Eyes’? Bill Would Look at Adding Four Countries to Intel-Sharing Pact](#)

Lockheed Martin và Verizon hợp tác phát triển công nghệ 5G cho quân đội

Ngày 2/11/2021, thỏa thuận hợp tác giữa nhà thầu quốc phòng lớn nhất thế giới, Lockheed Martin và nhà cung cấp các thiết bị không dây lớn nhất của Hoa Kỳ, Verizon về việc phát triển công nghệ di động 5G cho liên lạc quân sự trên các máy bay chiến đấu đã được công bố. Thỏa thuận này cho phép hai bên sử dụng công nghệ giao tiếp đặc biệt do Lockheed sản xuất để kết nối mạng 5G thương mại với mạng liên lạc quốc phòng. Thỏa thuận hợp tác có trị giá hàng tỷ USD với sự thúc đẩy của Giám đốc điều hành Jim Taiclet đã xác định Lockheed trở thành người dẫn đầu trong kế hoạch phức tạp của Lầu Năm Góc nhằm tạo ra một mạng lưới kết nối tất cả các loại vũ khí của Mỹ trên chiến trường.

Xem thêm:

Defense One ngày 2/11/2021, [Lockheed Martin and Verizon to Partner to Develop 5G Tech for the Military](#)

Bộ trưởng Quốc phòng Đài Loan xác nhận huấn luyện chung với Mỹ tại Guam

Ngày 2/11/2021, Bộ trưởng Quốc phòng Đài Loan Khâu Quốc Chính xác nhận với truyền thông rằng một nhóm lính thủy đánh bộ Đài Loan đã được cử đi huấn luyện một tháng ở Guam trong khuôn khổ hợp tác quốc phòng và chương trình trao đổi với Hoa Kỳ. Theo tờ *Apple Daily*, Thủy quân lục chiến Đài Loan mới đây đã cử một trung đội gồm 40 lính thủy đánh bộ tham gia khóa huấn luyện đổ bộ kéo dài một tháng tại căn cứ quân sự của Mỹ ở Guam nhằm nâng cao khả năng chiến đấu thông qua các khóa huấn luyện chiến thuật chung. Xác nhận của Bộ trưởng Khâu được đưa ra sau khi Tổng thống Thái Anh Văn lần đầu tiết lộ sự hiện diện của quân đội Mỹ tại Đài Loan vào thứ Năm tuần trước để giúp chống lại các mối đe dọa từ Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa.

Xem thêm:

Focus Taiwan, ngày 2/11/2021: [Defense chief confirms Taiwan-US joint marine training in Guam](#)

Các nhà lập pháp EU đã gặp thủ tướng Đài Loan trong chuyến thăm chính thức đầu tiên

Sau nghị quyết được Nghị viện Châu Âu thông qua vào tháng 10, kêu gọi cơ quan này “tăng cường quan hệ chính trị EU-Đài Loan”, nhóm bảy thành viên do nghị viên nghị viện Châu Âu người Pháp Raphael Glucksmann dẫn đầu đã có chuyến thăm chính thức đầu tiên đến Đài Loan vào ngày 3/11/2021 vừa qua. Chuyến thăm của phái đoàn Châu Âu với nỗ lực xây dựng quan hệ chặt chẽ hơn với hòn đảo này mặc cho phái bộ Trung Quốc tại Brussels trước đó đã cảnh báo rằng chuyến thăm Đài Loan của đoàn sẽ “gây tổn hại đến lợi ích cốt lõi của Trung Quốc và phá hoại sự phát triển lành mạnh của quan hệ Trung Quốc-EU”. Trong chuyến thăm, phái đoàn Châu Âu sẽ gặp tổng thống Thái Anh Văn và các cơ quan quan trọng. Trong chuyến thăm này, phái đoàn Châu Âu cũng thực hiện các bước để thiết lập một thỏa thuận đầu tư song phương với Đài Loan. Họ kêu gọi Trung Quốc chấm dứt ngay lập tức “các cuộc xâm nhập đang diễn ra vào vùng nhận dạng phòng không của Đài Loan”, cho biết rằng “EU rất coi trọng an ninh ở eo biển Đài Loan”. Gần đây, Ngoại trưởng Hoa Kỳ Antony Blinken đã kêu gọi các thành viên khác của Liên hợp quốc ủng hộ sự tham gia độc lập của Đài Loan trong các nhóm quốc tế.

Xem thêm:

AP News ngày 3/11/2021: [EU lawmakers meet Taiwan premier in first official visit](#)

Digital Journal ngày 3/10/2021: [European Parliament delegation visits Taiwan](#)

Quan chức Đài Loan cho biết Trung Quốc đã tranh luận nội bộ về việc tấn công các đảo do Đài Loan kiểm soát

Ngày 4/11/2021, phát biểu trước Quốc hội, Cục trưởng Cục an ninh Quốc gia Đài Loan, Chen Ming-tong cho biết Trung Quốc đã tranh luận nội bộ về khả năng tấn công quần đảo Pratas nhưng sẽ chưa tiến hành trước năm 2024, năm kết thúc nhiệm kỳ Tổng thống của bà Thái Anh Văn. Nằm gần giữa miền nam Đài Loan và Hồng Kông, Pratas được một số chuyên gia an ninh coi là dễ bị tấn công do khoảng cách gần Trung Quốc hơn cùng với vị trí chiến lược quan trọng khi nằm gần eo Bashi. Đài Loan đã nhiều lần nói rằng muốn duy trì hiện trạng với Trung Quốc nhưng tuyên bố sẽ làm tất cả để bảo vệ tự do và dân chủ của mình.

Xem thêm:

Reuters ngày 4/11/2021: [China has debated attacking Taiwan-controlled islands, Taiwan official says](#)

Đảng Cộng hòa muốn Mỹ viện trợ quân sự hàng tỷ USD cho Đài Loan để đối phó với Trung Quốc

Ngày 4/11/2021, các thượng nghị sĩ Đảng Cộng hòa, Mỹ đã đệ trình dự luật có tên “Taiwan Deterrence Act” cho phép cung cấp 2 tỷ USD mỗi năm và các khoản hỗ trợ khác cho Đài Loan để mua vũ khí và thiết bị quốc phòng từ Hoa Kỳ nhằm tăng cường khả năng phòng thủ cho chính quyền Đài Bắc. Dự luật cũng sẽ sửa đổi Đạo luật Kiểm soát Xuất khẩu Vũ khí cho phép Hoa Kỳ bán vũ khí cho Đài Loan dễ dàng hơn. Mặc dù dự luật chỉ được bảo trợ bởi Đảng Cộng hòa, đảng chiếm thiểu số tại Thượng viện nhưng nó cũng làm tăng thêm áp lực đối với Tổng thống Joe Biden nhằm hành động mạnh mẽ hơn trong quan hệ với Đài Loan. Hiện chưa rõ quan điểm của Đảng Dân chủ đối với dự luật này nhưng Đài Loan là vấn đề hiếm hoi nhận được sự ủng hộ của lưỡng đảng trong Thượng viện vốn đang bị chia rẽ sâu sắc.

Xem thêm:

Reuters ngày 5/11/2021: [U.S. Republicans want billions for Taiwan military aid to counter China](#)

The Hill ngày 4/11/2021: [Republican Senators request military aid for Taiwan amid pressure from China](#)

Mỹ cần rõ ràng hơn trong vấn đề Đài Loan

Chủ tịch Ủy ban Tình báo Hạ viện Mỹ, Adam Schiff nói rằng, Mỹ và các đồng minh phải cảnh báo Trung Quốc về cái giá đáng kể phải trả nếu sử dụng vũ lực đồng thời kêu gọi Mỹ giảm bớt mập mờ về các kế hoạch phòng thủ của nước này đối với Đài Loan trong bối cảnh Lầu Năm Góc cảnh báo quân đội Trung Quốc đã đạt được những bước tiến đáng kinh ngạc. Phát biểu tại Diễn đàn An ninh Aspen, thành viên hàng đầu của Đảng Dân chủ này cho biết Mỹ và các đối tác cần “nói rõ với Trung Quốc về cái giá đáng kể mà họ phải trả nếu sử dụng vũ lực để cố gắng xâm lược và chiếm lấy Đài Loan”. “Chúng ta cần phải rõ ràng hơn nhiều về nghĩa vụ của mình trong việc bảo vệ Đài Loan”, ông Adam Schiff cho biết thêm. Cũng tại diễn đàn này, Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng Liên quân Mỹ, Tướng Mark Milley cho biết “mơ hồ chiến lược” là chính sách đúng đắn nhưng cảnh báo quân đội Trung Quốc đang đạt được những tiến bộ công nghệ đáng kinh ngạc như vụ thử tên lửa siêu thanh được báo cáo gần đây; ông cũng không mong đợi “bất kỳ hành động thù địch nào trong hai năm tới”.

Xem thêm:

The Guardian ngày 4/11/2021: [‘We need to be much clearer’: leading Democrat questions US strategy on defending Taiwan](#)

Anh theo dõi tàu ngầm Trung Quốc và sẵn sàng đánh chặn máy bay chiến đấu ở Biển Đông

Các quan chức tiết lộ Anh đã theo dõi các tàu ngầm Trung Quốc từ tàu sân bay hàng đầu của mình và sẵn sàng đánh chặn các máy bay chiến đấu của Trung Quốc ở Biển Đông nếu được yêu cầu. Các tàu khu trục và trực thăng hoạt động cùng tàu sân bay HMS Queen Elizabeth có thể xác định và định vị tàu ngầm của Trung Quốc. Máy bay quân sự của Trung Quốc cũng đã cất cánh nhưng giữ khoảng cách với nhóm tàu sân bay của Anh đồng thời gửi tín hiệu bằng cách quay đi ngay trong tầm bắn 150 dặm của tên lửa.

Xem thêm:

Sky News ngày 5/11/2021: [Britain tracked Chinese submarines and was ready to intercept jets in South China Sea, officers reveal](#)

II- HỘI NGHỊ TRUNG ƯƠNG 6 KHÓA 9 ĐẢNG CỘNG SẢN TRUNG QUỐC

Vương Hộ Ninh kêu gọi học lịch sử cách mạng để thúc đẩy giấc mơ phục hưng quốc gia

Trong buổi tọa đàm kỷ niệm 90 năm ngày thành lập Cộng hòa Xô viết Trung Hoa tại Bắc Kinh hôm 2/11/2021, Ủy viên thường vụ Bộ chính trị và Bí thư Ban Bí thư Đảng Cộng sản Trung Quốc Vương Hộ Ninh nói về tầm quan trọng của việc học tập từ lịch sử cách mạng của đất nước để xây dựng chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc trong thời kỳ mới.

Bài phát biểu của ông Vương được đưa ra chỉ vài ngày trước khi Đảng Cộng sản Trung Quốc họp Hội nghị Trung ương 6 khóa 19, trong đó dự định ban hành “Nghị quyết về các thành tựu trọng đại và kinh nghiệm lịch sử qua một trăm năm phấn đấu của Đảng” về lịch sử Đảng Cộng sản Trung Quốc. Theo các nhà phân tích, nghị quyết này sẽ củng cố quyền lực của Chủ tịch Tập Cận Bình và chính thức mở ra kỷ nguyên mới với Trung Quốc.

Xem thêm:

Tân Hoa Xã ngày 2/11/2021: [Senior CPC official calls for imbibing revolutionary history to advance national rejuvenation](#)

Lý Khắc Cường tuyên bố 6 phương hướng phát triển khoa học kỹ thuật

Trong bài phát biểu tại buổi lễ trao giải thưởng khoa học kỹ thuật quốc gia của Trung Quốc hôm 3/11/2021, Thủ tướng Trung Quốc Lý Khắc Cường đã đề ra 6 điều Trung Quốc phải làm để phát triển khoa học công nghệ:

1. Coi sáng tạo là trung tâm
2. Tập trung vào các lĩnh vực then chốt
3. Tăng cường nghiên cứu cơ bản
4. Tăng cường vị thế của doanh nghiệp trong việc sáng tạo, tích hợp sản xuất, học tập, nghiên cứu
5. Cải cách thể chế khoa học kỹ thuật, khích lệ sức sáng tạo của nhân tài
6. Tăng cường hợp tác quốc tế.

Cũng trong buổi lễ, Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình đã trao giải thưởng khoa học kỹ thuật cao nhất của Trung Quốc cho kỹ sư hàng không Cố Tụng Phần (Gu Songfen) và chuyên gia hạt nhân Vương Đại Trung (Wang Dazhong).

Xem thêm:

Tân Hoa Xã ngày 3/11/2021: [Xi presents China's top science award to aircraft designer, nuclear expert](#)

Nhân dân Nhật báo ngày 4/11/2021: [在国家科学技术奖励大会上的讲话](#)

Hoàng Nhất Bình: Xây dựng đại lịch sử quan

Bài viết phân tích về “đại lịch sử quan”, khái niệm được sử dụng nhiều gần đây trong các văn bản của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Theo tác giả, “đại lịch sử quan” là sự vận dụng cụ thể và phát triển sáng tạo thế giới quan duy vật lịch sử của chủ nghĩa Marx, là sự kế thừa có chọn lọc và chuyển hóa sáng tạo thế giới quan lịch sử truyền thống Trung Quốc, thể hiện thái độ khoa học của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong việc học và vận dụng lịch sử. “Đại lịch sử quan” là quan điểm về lịch sử nắm bắt được xu thế lớn của lịch sử, chủ động nắm vững lịch sử, nhận thức rõ chủ thể lịch sử, nhận thức rõ quy luật lịch sử.

Xem thêm:

Viện Nghiên cứu Tài liệu Lịch sử ĐCSTQ ngày 1/11/2021: [树立大历史观](#)

Tom Mitchell: Tập Cận Bình xây dựng nền tảng cho nhiệm kỳ thứ 3 bằng cách áp dụng thủ đoạn quyền lực của Mao và Đặng

Bài viết nhận định bản nghị quyết về lịch sử Đảng Cộng sản Trung Quốc dự kiến thông qua trong Hội nghị Trung ương 6 sắp tới sẽ mở đường cho nhiệm kỳ thứ 3 của Tập Cận Bình, xây dựng hình ảnh của ông như một “người kế tục tự nhiên”, người dẫn dắt Trung Quốc đến vị trí chính đáng của họ – cường quốc hàng đầu – vào cuối thế kỷ này. Điều này phần nào được thể hiện qua các động thái gần đây đang diễn ra tại Trung Quốc – như các tuyên bố của Bộ Chính trị hay những bài ca ngợi ông Tập trên báo chí. Tuy vậy, bài viết cho rằng việc ông Tập mất gần một thập kỷ để đạt được nghị quyết này cho thấy mức độ nhạy cảm của vấn đề. Một mối đe dọa tiềm năng khác đối với tham vọng của ông Tập là chính sách “zero Covid”. Ông Tập sẽ phải chú

tâm đến những sự chống đối với chính sách này, cũng như những người mong muốn ông thất bại ngay trước đại hội đảng sắp tới.

Xem thêm:

Financial Times ngày 8/11/2021: [Xi lays groundwork for third term by adopting Mao and Deng's power ploy](#)

Charles Parton (2021) The Chinese Communist Party's Sixth Plenum

Tác giả chỉ ra các Hội nghị Trung ương 6 của Trung Quốc thường bàn về vấn đề tư tưởng, xây dựng đảng, nhân sự trước đại hội Đảng và phương hướng khóa sau. Hội nghị lần này quan trọng đặc biệt với cá nhân Chủ tịch Tập Cận Bình nếu ông đang có ý định nắm quyền thêm một nhiệm kỳ sau Đại hội Đảng năm 2022. Với nghị quyết về lịch sử Đảng, Tập Cận Bình đã tuyên bố một thời kỳ mới với Trung Quốc, với ông là người lãnh đạo.

Xem toàn văn báo cáo tại [đây](#)

Alexander Brown *et al.* (2021) China's shifting approach to economic globalization

Theo báo cáo, trước bối cảnh chính trị mới, Trung Quốc đang cố gắng cân bằng giữa an ninh và hội nhập. Tuy sẽ không thay đổi cam kết về hội nhập kinh tế quốc tế để thực hiện mục tiêu phát triển, Trung Quốc đang tìm cách giảm sự phụ thuộc vào các sản phẩm nhập khẩu thiết yếu và thúc đẩy thị trường trong nước. Theo các tác giả, chiến lược “tuần hoàn kép” của Trung Quốc sẽ đem lại cả cơ hội và thách thức cho nhà đầu tư nước ngoài, khi nước này tăng cường tiếp cận thị trường trong một số lĩnh vực nhưng áp đặt thêm quy định và bảo hộ ở một số lĩnh vực khác.

Trong thời gian tới, Trung Quốc sẽ có cách tiếp cận khác nhau với từng loại ngành nghề khác nhau:

- Bảo vệ thị phần trong các ngành nghề Trung Quốc có thế mạnh trên thế giới như thiết bị mạng.
- Đưa công nghệ nước ngoài về Trung Quốc (không đòi hỏi chuyển giao công nghệ) khi có thể, như đối với ngành hóa chất.
- Tạo cơ hội cho các ngành đầu tư không nhạy cảm như ngành ô tô.
- Nhập khẩu công nghệ khi cần thiết, như đối với ngành vũ trụ.
- Hội nhập với thị trường tài chính toàn cầu, thúc đẩy đồng nhân dân tệ.

Xem toàn văn nghiên cứu tại [đây](#)

Wendy Leutert and Sarah Eaton (2021) Deepening Not Departure - Xi Jinping's Governance of China's State-owned Economy

Các tác giả nhận định chính sách quản lý các doanh nghiệp nhà nước Trung Quốc dưới thời Tập Cận Bình là sự tiếp nối các chính sách dưới thời người tiền nhiệm Hồ Cẩm Đào: xây dựng các cơ chế quan liêu, quản lý nhân sự, tổ chức và công tác Đảng. Ông Tập chú trọng hơn vào hệ thống Đảng, khác với hệ thống chính quyền như ông Hồ. Tuy vậy, điều này dường như không phải là một sự thay đổi lớn trong chính sách.

Xem toàn văn nghiên cứu tại [đây](#)

Ewan Smith (2021) On the Informal Rules of the Chinese Communist Party

Theo tác giả, để hiểu Đảng Cộng sản Trung Quốc, cần hiểu các quy tắc không chính thức (informal rule) của đảng. Tuy vậy, hiện nay đang có sự lẫn lộn về những gì là “thực tiễn chính trị” (political practices) hay “cân bằng hành vi” (behavioural equilibria). Nghiên cứu đã phân tích về mặt lý thuyết của khái niệm “quy tắc không chính thức”, cũng như phân tích các trường hợp mà theo tác giả “không phải là quy tắc không chính thức” (như việc ba chức danh Tổng bí thư, Chủ tịch nước, Chủ tịch Quân ủy trung ương phải do một người nắm, hay việc đảng lãnh đạo quốc hội), và các trường hợp “là quy tắc không chính thức” (như sự lãnh đạo của đảng, thể chế kế nhiệm hay các quy tắc liên quan đến tập trung dân chủ).

Xem toàn văn nghiên cứu tại [đây](#)

III- CHUYỂN ĐỘNG TRUNG QUỐC

Trung Quốc dựng mô hình tàu chiến Mỹ để sử dụng làm mục tiêu thử tên lửa

Hình ảnh vệ tinh của Maxar ngày 7/11/2021 cho thấy, quân đội Trung Quốc có thể đã chế tạo mô hình một tàu sân bay và ít nhất hai tàu khu trục mang tên lửa dẫn đường lớp Arleigh Burke của Hoa Kỳ tại sa mạc Taklamakan, Tân Cương để sử dụng làm mục tiêu huấn luyện. Viện Hải quân Hoa Kỳ đưa tin, tổ hợp này đã được sử dụng để thử nghiệm tên lửa đạn đạo.

Những bản mô phỏng này phản ánh nỗ lực của Trung Quốc để tăng cường khả năng chống tàu sân bay, đặc biệt là chống lại Hải quân Hoa Kỳ trong bối cảnh căng thẳng gia tăng với Washington liên quan đến Đài Loan và Biển Đông. Collin Koh, nhà nghiên cứu tại Trường Nghiên cứu Quốc tế S. Rajaratnam ở Singapore, cho biết: "Tôi không nghĩ rằng các mục tiêu sa mạc sẽ là giai đoạn cuối cùng. Nó là để cải tiến thêm". Ông Koh nói, một vụ thử tên lửa đạn đạo chống hạm trên sa mạc sẽ không phản ánh các điều kiện thực tế của môi trường biển và có thể ảnh hưởng đến cảm biến, tuy nhiên, mục tiêu sẽ an toàn và tránh được “các con mắt tò mò” của tình báo Hoa Kỳ.

Phản ứng trước báo cáo trên, Bộ Quốc phòng Mỹ cho biết họ tập trung vào sự chuẩn bị và sẵn sàng của chính mình cũng như hành vi hiện tại của Trung Quốc với các nước láng giềng trong khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, thay vì ý định đằng sau các cuộc tập trận quân sự của Trung Quốc.

Xem thêm:

Reuters ngày 8/11/2021: [China builds mockups of U.S. Navy ships in area used for missile target practice](#)

Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ ngày 8/11/2021: [DOD Focused on Readiness, Instead of Intent Behind Chinese Military Exercises](#)

IV- CHUYỂN ĐỘNG VIỆT NAM VÀ ĐỐI TÁC

Thủ tướng Việt Nam lần đầu gặp trực tiếp Tổng thống Mỹ, tân Thủ tướng Nhật Bản

Bên lề Hội nghị COP26, Thủ tướng Việt Nam Phạm Minh Chính đã có các cuộc gặp ngắn với Tổng thống Mỹ Joe Biden và cuộc gặp tân Thủ tướng Nhật Bản Kishida Fumio. Đây là lần đầu tiên lãnh đạo Việt Nam gặp hai nhà lãnh đạo này kể từ khi họ nhậm chức. Nội dung cuộc gặp chỉ được truyền thông các nước đưa vắn tắt và không bao hàm tuyên bố gì mới.

Xem thêm:

Vietnamnet ngày 2/11/2021: [Thủ tướng Phạm Minh Chính gặp Tổng thống Mỹ Joe Biden](#)

VTV ngày 3/11/2021: [Thủ tướng Phạm Minh Chính tiếp xúc với lãnh đạo các nước, tổ chức quốc tế](#)

Japan Times ngày 3/11/2021: [Kishida and Biden agree to beef up alliance in first in-person talks](#)

Việt Nam đang cải tạo tại Trường Sa. Học giả Trung Quốc lợi dụng

Các hình ảnh vệ tinh thương mại được phân tích bởi *Benar News* cho thấy Việt Nam đang tiến hành xây dựng và bồi đắp trên đảo Nam Yết thuộc quần đảo Trường Sa. Hình ảnh vệ tinh ngày 30/10/2021 từ Planet Labs Inc cho thấy một sà lan và một kết cấu xây dựng xuất hiện ở phía tây của hòn đảo này trong khi ảnh ngày 29/9 không hề được nhìn thấy. Một nguồn tin giấu tên đánh giá, Việt Nam có thể đang xây dựng một âu tàu để cải thiện khả năng tiếp cận trong khi các nhà phân tích Việt Nam cho biết đó là hoạt động chống xói mòn và sạt lở đất để bảo vệ nhưng không mở rộng hoặc thay đổi các đặc điểm của hòn đảo.

Cùng với Nam Yết, Việt Nam dường như cũng đang tiến hành cải tạo tại đá Phan Vinh khi các hình ảnh vệ tinh chụp ngày 30 và 31/10 cho thấy dường như đang có hoạt động nạo vét ở mũi phía nam của rạn san hô. Theo Tổ chức Sáng kiến Minh bạch Hàng hải Châu Á (AMTI), Việt Nam có 49 hoặc 51 tiền đồn trên Biển Đông trong đó có 10 đảo nhỏ. Hai trong số đó là đảo An Bang và đảo Nam Yết cho đến nay vẫn chưa phát hiện việc cải tạo rõ rệt. AMTI cũng cho biết cho đến năm 2016, Việt Nam chỉ tạo ra hơn 120 mẫu đất ở Biển Đông so với gần 3.000 mẫu của Trung Quốc.

Dù vậy, các học giả Trung Quốc đã nhanh chóng cường điệu hoá những hành động này của Việt Nam, trong bối cảnh tất cả các quốc gia trong và ngoài khu vực từ nhiều năm nay đã bày tỏ quan ngại với việc Trung Quốc biến đá chìm thành đảo nổi lớn nhất ở Biển Đông, đưa tới đó những khí tài quân sự, máy bay vận tải quân sự trọng tải lớn, máy bay trinh thám, tên lửa...

Những hoạt động của Việt Nam liệu có thể đánh đồng với chiến dịch xây đảo khổng lồ của Trung Quốc - nước đặt chân trễ nhất ở quần đảo Trường Sa vào năm 1988, và bằng vũ lực? Bài phân tích của Carl Thayer cho thấy hai bên khác hẳn nhau cả về quy mô, lẫn bản chất và mục đích sự việc. Bài được viết từ năm 2015. Tới nay, các đảo nhân tạo của Trung Quốc ở Biển Đông đã trở thành nơi nghỉ ngơi, tiếp tế nhiên liệu cho các chiến dịch của Trung Quốc quấy nhiễu ở vùng đặc quyền kinh tế các nước Đông Nam Á, nơi cài đặt các thiết bị giám sát với phạm vi bao phủ Biển Đông, cũng như thiết lập một loạt khí tài quân sự.

Xem thêm:

Benar News ngày 3/11/2021: [Images Show Land-Filling at another Vietnamese Island in South China Sea](#)

South China Sea Probing Initiative ngày 5/11/2021: [SCS Fact Check | Vietnam's Military Deployment and Construction Activities in the Spratly Islands](#)

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông ngày 10/6/2015: [Trung Quốc không cải tạo đảo đá ở Biển Đông!](#)

Việt Nam yêu cầu Trung Quốc rút tàu cá khỏi đá Ba Đầu

Ngày 4/11/2021, khi được hỏi về phản ứng của Việt Nam trước việc nhiều tàu Trung Quốc hoạt động tại đá Ba Đầu, quần đảo Trường Sa, đại diện Bộ Ngoại giao Việt Nam nói: “...Việc các tàu Trung Quốc hoạt động trong phạm vi lãnh hải của Sinh Tồn Đông thuộc quần đảo Trường Sa của Việt Nam đã xâm phạm nghiêm trọng chủ quyền của Việt Nam, vi phạm các quy định của Công ước Liên hợp quốc về Luật Biển năm 1982, đi ngược lại tinh thần và nội dung Tuyên bố của các bên ở Biển Đông (DOC). Việt Nam yêu cầu Trung Quốc rút tàu cá khỏi khu vực trên và tôn trọng chủ quyền của Việt Nam; thiện chí thực hiện Công ước của Liên hợp quốc về Luật Biển năm 1982; nghiêm chỉnh tuân thủ Tuyên bố của các bên ở Biển Đông (DOC); tạo môi trường thuận lợi cho việc đạt được Bộ Quy tắc ứng xử ở Biển Đông (COC) giữa ASEAN và Trung Quốc; đóng góp vào việc duy trì hòa bình, an ninh, ổn định và trật tự pháp lý trên biển tại khu vực”.

Trên thực tế, theo một thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông, hàng chục/hàng trăm tàu cá TQ đã tập trung ở Cụm Sinh Tồn, Bãi Ba Đầu nhiều năm qua. Dự án Đại Sự Ký Biển Đông đã nói nhiều lần. Nhưng chỉ đến khi câu chuyện bị phía Philippines đưa lên truyền thông quốc tế, nhanh chóng biến Bãi Ba Đầu thành câu chuyện giữa Philippines và Trung Quốc, Việt Nam mới bắt đầu lên tiếng chính thức. Đây là một điều đáng tiếc. Và câu hỏi đặt ra hiện tại là giải pháp thực tế của Việt Nam trên thực địa.

Xem thêm:

Báo Tin tức ngày 4/11/2021: [Yêu cầu Trung Quốc rút tàu cá khỏi Bãi Ba Đầu, tôn trọng chủ quyền của Việt Nam](#)

VietnamPlus ngày 4/11/2021: [Vietnam demands China withdraw ships out of Vietnam's Whitsun Reef](#)

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông ngày 23/3/2021: [Tàu Dân Quân Biển Trung Quốc ở Bãi Ba Đầu \(Phần 1\)](#)

Dự án Đại Sự Ký Biển Đông ngày 16/4/2021: [Bãi Ba Đầu: Chủ Quyền, Động Thái Của Trung Quốc, Phản Ứng Của Việt Nam](#)

Việt Nam và Pháp tăng cường hợp tác quốc phòng

Trong tuyên bố chung đạt được sau chuyến thăm Pháp của Thủ tướng Việt Nam Phạm Minh Chính, hai bên cam kết sẽ sớm ký thỏa thuận về trao đổi và bảo vệ thông tin mật, thiết lập kênh đối thoại “2+2” giữa các Bộ trưởng Quốc phòng, cũng như “khẳng định quyết tâm tạo xung lực mới cho lĩnh vực hợp tác này trong khuôn khổ đối tác chiến lược song phương qua việc tiến hành một dự án mang tính cơ cấu nhằm khẳng định mức độ tin cậy lẫn nhau giữa hai nước”. Hiện chưa rõ “dự án mang tính cơ cấu” này là gì.

Xem thêm:

Báo Tin tức ngày 5/11/2021: [Tuyên bố chung Việt Nam - Pháp](#)

Bản tiếng Pháp: [Déclaration conjointe de la France et du Vietnam à l’occasion de la visite du Premier ministre, Chinh Pham Minh, en France](#)

Phân tích: Thủ tướng Phạm Minh Chính trao đổi về vệ tinh và năng lượng tại Paris

Phân tích của một tạp chí tình báo tại Pháp chia sẻ trong nội bộ nhận định chuyến thăm này của Thủ tướng Chính là cơ hội để xem xét triển vọng của một số nhà công nghiệp lớn của Pháp đang hướng tới Hà Nội.

Trong hai ngày ở Paris, nơi ông gặp Tổng thống Pháp Emmanuel Macron, Thủ tướng Jean Castex và Chủ tịch Quốc hội Richard Ferrand, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã tổ chức các cuộc họp về các hợp đồng lớn đang thảo luận với các nhóm người Pháp. Các cuộc gặp này diễn ra trong bối cảnh thương mại song phương đang gặp khó khăn.

Satellite saga

Về lĩnh vực vũ trụ, một Thư Ý định (letter of intent) tăng cường hợp tác Pháp-Việt đã được ký kết bởi Trung tâm Nghiên cứu Vũ trụ Quốc gia Pháp (Centre national d’études spatiales, CNES), Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam và Tập đoàn Airbus, được đại diện bởi Jean-Marc Nasr, Chủ tịch Bộ phận Quốc phòng và Không gian của Airbus. Chương trình này là

sự tiếp nối của chương trình VNRED Sat-1, nhằm tăng cường năng lực học tập bằng cách cung cấp các khóa đào tạo chuyên dụng cho các hoạt động dân sự.

Sự hợp tác này cũng là một dấu hiệu cho thấy Pháp không mất hy vọng sẽ thành công bán cho Hà Nội một vệ tinh quân sự trong khuôn khổ chương trình VNRED Sat-2 của Việt Nam. Hy vọng này xuất hiện bất chấp thực tế là Công ty Hàng không Vũ trụ Israel (IAI) hiện đang dẫn đầu cuộc đua, trước các đối thủ của Pháp là Thales Alenia Space (TAS) và Tập đoàn Airbus, và Lockheed Martin của Mỹ. Sau thông báo của liên minh AUKUS và việc chấm dứt hợp đồng tàu ngầm Pháp-Úc, bầu không khí trong khu vực đã thay đổi có thể khiến Việt Nam phải cân nhắc lại việc lựa chọn đối tác. Trong tuyên bố chung được công bố vào ngày 5/11/2021, một giai đoạn mới đã được báo hiệu trong quan hệ đối tác Pháp-Việt từ nay đến năm 2023 trong các lĩnh vực như vệ tinh, cũng như các dự án cấu trúc khác. Đại sứ Pháp Nicolas Warnery đặc biệt quan tâm đến chủ đề này.

Thales và Airbus quan tâm đến việc đảm bảo hai chương trình VNRED Sat; thông qua các chương trình này, họ hy vọng sẽ đảm bảo các hợp đồng dân sự khác. Trong khi đó, tập đoàn viễn thông Viettel, do Quân đội Nhân dân Việt Nam làm chủ, đã bày tỏ mong muốn có được một chòm sao vệ tinh quỹ đạo trái đất thấp để tạo điều kiện phủ sóng internet cho các vùng bị cô lập của đất nước. Sự hiện diện của Thiếu tướng Nguyễn Mạnh Hùng, Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông và nguyên Tổng Giám đốc Viettel, tại Paris dường như khẳng định sự quan tâm này của Việt Nam. Thales Group, tập đoàn đã ký Thư ý định hợp tác với tập đoàn bưu chính viễn thông nhà nước VNPT về vệ tinh, 5G và an ninh mạng, cũng đang rất tích cực trong nước.

Sự thay đổi trong lĩnh vực năng lượng

Đồng thời, tập đoàn Total Energies hy vọng sẽ phát huy thế mạnh của mình trên thị trường năng lượng sạch của Việt Nam, một chủ đề đặc biệt nóng khi một bản kế hoạch của chính phủ tăng gấp đôi sản lượng các nhà máy nhiệt điện than đã được tiết lộ trên báo chí ngay trước thềm Hội nghị biến đổi khí hậu COP26 ở Glasgow. Bất chấp vụ rò rỉ này, vốn là một câu chuyện thời sự lớn ở Việt Nam, Hà Nội đã công bố ý định giảm mức thải carbon vào năm 2050 từ Glasgow.

Tuy nhiên, công ty do Patrick Pouyanné lãnh đạo sẽ phải đối mặt với sự cạnh tranh mạnh mẽ, vì chủ đề này cũng nằm trong chương trình nghị sự trong các cuộc gặp song phương của Phạm Minh Chính tại Vương quốc Anh, ngay trước chuyến đi của ông tới Paris và Đại sứ Anh tại Hà Nội, Gareth Ward, rất tích cực trong chủ đề này. Năng lượng đang trở thành một vấn đề lớn ở

Việt Nam, vì theo *Wall Street Journal*, Exxon có thể sẽ sớm quyết định rút khỏi quốc gia này. Một động thái đang được các nhà công nghiệp Nga theo dõi chặt chẽ.

Tuy nhiên, việc Thủ tướng đi cùng Bộ trưởng Bộ Công an Tô Lâm và Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Phan Văn Giang ở lại Hà Nội cho thấy Việt Nam không coi chuyến thăm này là cơ hội để thảo luận những chủ đề quân sự lớn.

(Vì đây là tài liệu được yêu cầu không chia sẻ công khai, chúng tôi chỉ có thể chia sẻ tư liệu gốc cho những ai cần thông tin cho công việc chuyên môn. Liên hệ: sukybiendong@gmail.com).

V- CHUYỂN ĐỘNG ASEAN VÀ ĐỐI TÁC

Ứng viên tổng thống Philippines ủng hộ khai thác tài nguyên chung với Trung Quốc ở biển Đông với tỷ lệ 60-40 theo Hiến pháp Philippines

Thượng nghị sĩ Panfilo Lacson, một ứng viên tiềm năng trong cuộc bầu cử tổng thống Philippines sắp tới, tuyên bố ông chấp nhận khai thác tài nguyên chung với Trung Quốc ở biển Tây Philippines (phần Biển Đông mà Philippines coi là của họ”, miễn là tuân thủ quy tắc sở hữu “60-40” được quy định trong Hiến pháp Philippines.

“Nếu (áp dụng tỷ lệ) 60-40, có nghĩa là chúng ta sở hữu khu vực, hòn đảo đó”, ông nói.

Xem thêm:

Rappler ngày 30/10/2021: [Lacson supports '60-40' joint exploration with China in West PH Sea](#)

Tổng thống Mỹ Joe Biden lần đầu gặp song phương các nhà lãnh đạo Đông Nam Á

Bên lề hội nghị thượng đỉnh G20 và COP26, Tổng thống Mỹ Joe Biden đã có các cuộc gặp song phương với Thủ tướng Singapore Lý Hiển Long và Tổng thống Indonesia Joko “Jokowi” Widodo. Trong các cuộc gặp, ông Biden khẳng định tầm quan trọng của các mối quan hệ song phương, cũng như bày tỏ cam kết với vai trò trung tâm của ASEAN.

Xem thêm:

Nhà Trắng ngày 31/10/2021: [Readout of President Joseph R. Biden, Jr.'s Meeting with Prime Minister Lee Hsien Loong of Singapore](#)

Nhà Trắng ngày 1/11/2021: [Readout of President Joseph R. Biden, Jr.'s Meeting with President Joko Widodo of Indonesia](#)

RFA ngày 2/11/2021: [US to boost strategic partnership with Indonesia amid China rivalry](#)

Mỹ, Singapore thúc đẩy hợp tác quốc phòng

Trong cuộc gặp song phương tại Washington ngày 3/11, Bộ trưởng Quốc phòng Mỹ Lloyd Austin và người đồng cấp Singapore Ng Eng Hen đã bày tỏ cam kết với mối quan hệ quốc phòng giữa hai nước, cũng như đề ra các biện pháp tăng cường hợp tác trong tương lai như huấn luyện chung hay hợp tác an ninh mạng. Hai Bộ trưởng đã nhất trí thúc đẩy một số sáng kiến đảm bảo quan hệ đối tác song phương được thiết kế để giải quyết những thách thức mới và đang nổi lên, trong đó tiếp tục thúc đẩy việc thành lập Biệt đội Huấn luyện Máy bay Chiến đấu Tăng cường của Singapore tại Căn cứ Không quân Anderson ở Guam; tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ hội đào tạo kết hợp cao cấp trong lĩnh vực hàng không và hàng hải; tăng cường các hoạt động của lực lượng tổng hợp ở Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, bao gồm thông qua các hoạt động luân phiên của không quân và hải quân Hoa Kỳ ở Singapore.

Xem thêm:

Bộ Quốc phòng Mỹ ngày 3/11/2021: [Readout of Secretary of Defense Lloyd Austin III Meeting With Singapore Minister for Defence Dr. Ng](#)

Ngoại trưởng Australia thăm Đông Nam Á sau AUKUS

Từ ngày 5/11/2021, Ngoại trưởng Australia Marise Payne đã bắt đầu chuyến thăm kéo dài một tuần tới 4 nước Đông Nam Á là Malaysia, Campuchia, Việt Nam và Indonesia. Chuyến thăm được cho là nhằm xoa dịu quan ngại của Đông Nam Á với hiệp ước an ninh mới AUKUS mà Australia ký với Mỹ và Anh. Trong chuyến thăm, bà khẳng định Australia và ASEAN là “đối tác tự nhiên” và bày tỏ cam kết với vai trò trung tâm của ASEAN trong khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương.

Xem thêm:

ABC News này 3/11/2021: [Foreign Minister Marise Payne to visit South-East Asia to ease fears over AUKUS, submarine plan](#)

Website của Ngoại trưởng Australia ngày 6/11/2021: [Australia, Asean will remain natural partners](#)

RCEP sẽ có hiệu lực từ ngày 1/1/2022

Sau khi Australia và New Zealand phê chuẩn RCEP, theo quy định về việc hiệp định có hiệu lực sau 60 ngày kể từ khi 5 nước Đông Nam Á và 3 nước ngoài khu vực phê chuẩn hiệp định, RCEP sẽ chính thức có hiệu lực từ ngày 1/1/2022.

Xem thêm:

Nikkei Asia ngày 3/11/2021: [World's biggest trade deal RCEP to take effect Jan. 1](#)

Nghiên cứu kết luận Indonesia đứng đầu thế giới trong phục hồi san hô

Một nghiên cứu của các nhà khoa học thuộc Đại học IPB, Indonesia chỉ ra Indonesia đang làm nhiều hơn mọi quốc gia khác trong phục hồi san hô, với hơn 500 dự án trong lĩnh vực này.

Xem thêm:

Al Jazeera ngày 2/11/2021: [Indonesia leads the way in restoring coral reefs, scientists say](#)

VI- CHUYỂN ĐỘNG LIÊN HỢP QUỐC

Phát biểu của Joan E. Donoghue - Chánh án Tòa án Công lý Quốc tế, tại kỳ họp thứ 76 của Đại hội đồng Liên Hợp Quốc

Trong bài phát biểu ngày 28/10/2021 tại Đại hội đồng Liên Hợp Quốc, Thẩm phán Joan E. Donoghue đã gửi lời tri ân chân thành đến Thẩm phán James Crawford - Cố thẩm phán Tòa án Công lý quốc tế (ICJ) về những đóng góp của ông cho hệ thống pháp luật quốc tế. Thẩm phán cũng đề cập đến các công việc hiện tại của ICJ với 15 vụ việc đang được giải quyết liên quan đến các tranh chấp về lãnh thổ, phân định biển, các nguồn nước quốc tế... Mặc dù trong giai đoạn COVID-19 diễn ra phức tạp nhưng tòa cũng đã tiếp nhận và xử lý các vụ việc tranh chấp được đệ trình thông qua nhiều phương thức khác nhau.

Liên quan đến thẩm quyền và thụ lý vụ án, tòa nhận thấy rằng thẩm quyền của mình phụ thuộc vào các vấn đề về sự tôn trọng với các giới hạn về quyền tài phán bởi lẽ Quy chế ICJ đã coi sự

đồng ý là nền tảng pháp lý về thẩm quyền của Tòa. Đồng thời, Tòa cũng quan tâm thích đáng đến sự công bằng về quyền của các Quốc gia đệ đơn cũng như quyền của các quốc gia này trong việc sử dụng các cơ chế giải quyết hòa bình các tranh chấp quốc tế, nếu các cơ chế đó có sẵn.

Thẩm phán cũng chia sẻ về những sửa đổi đối với Quy chế của Tòa và hướng dẫn thực hành trong kỳ báo cáo. Một là, vào tháng 12/2020, Tòa đã thông qua Điều 11 (mới) của Nghị quyết liên quan đến Hoạt động tư pháp nội bộ của Tòa. Điều này cung cấp cho Tòa thẩm quyền thành lập một ủy ban ad hoc, bao gồm ba thẩm phán, để hỗ trợ Tòa trong việc giám sát thực hiện các biện pháp tạm thời. Ủy ban này sẽ kiểm tra thông tin do các bên cung cấp để báo cáo định kỳ cho Tòa cũng như cung cấp các khuyến nghị cần thiết nếu Tòa có yêu cầu. Hai là, sửa đổi liên quan đến công cụ quản lý của Tòa nhằm giải quyết xu hướng khi có ngày càng nhiều các quốc gia bổ sung thêm nhiều phụ lục vào các bản biện hộ của họ. Tháng 1/2021, Tòa án đã cụ thể hơn Hướng dẫn thực hành III nhằm đặt ra giới hạn về số trang đối với các phụ lục được các bên đính kèm vào văn bản biện hộ của mình trừ khi Tòa án quyết định rằng giới hạn số trang được đính kèm có trong phụ lục có thể được vượt quá quy định do yêu cầu cụ thể của vụ án.

Thẩm phán cũng đề cập đến Quỹ tín thác cho Chương trình thực tập sinh tư pháp tại Tòa được đưa ra nhằm thúc đẩy sự đa dạng hóa các nhóm thực tập sinh tham gia vào Tòa đặc biệt là các nhóm đến từ các quốc gia đang phát triển. Sáng kiến này đã được Đại hội đồng đã ủng hộ bằng việc thông qua nghị quyết số 75/129 ngày 14/12/2020, trong đó yêu cầu Tổng thư ký thành lập và quản lý Quỹ tín thác. Vào ngày 16/4/2021, Quỹ tín thác được chính thức thành lập. Chương trình đầu tiên do Quỹ này tài trợ dự kiến sẽ được áp dụng vào năm 2022.

Xem toàn văn phát biểu tại: [Speech by H.E. Judge Joan E. Donoghue, President of the International Court of Justice, on the occasion of the 76th session of the United Nations General Assembly.](#)

VII- PHÂN TÍCH/BÌNH LUẬN

Đường lưới bò trên các văn hoá phẩm

Ngày 1/11/2021, Philippines đã yêu cầu Netflix gỡ 2 tập phim “Pine Gap” có đường lưới bò. Theo Bộ Ngoại giao Philippines “Sau phản nản của Bộ Quốc phòng, Ủy ban Xem xét và Phân loại phim Quốc gia Philippines quyết định yêu cầu gỡ các tập phim Pine Gap có đường lưới bò và xâm phạm chủ quyền Philippines”. Sau đó, Netflix đã thực hiện yêu cầu của Philippines.

Trả lời Đài RFA quốc tế về vấn đề đường lưỡi bò trong các văn hoá phẩm, Thành viên Dự án Đại Sự Ký Biển Đông, TS. Vân Phạm cho biết: Trên thực tế, Trung Quốc đã có một chiến dịch sâu rộng và bền bỉ từ nhiều chục năm, tận dụng mọi hình thức xuất bản trên toàn thế giới để đưa quan điểm chủ quyền của mình vào, không chỉ qua các ấn phẩm văn hoá, bản đồ, quả địa cầu, phim ảnh mà còn qua các tạp chí khoa học - vốn được cho là những ấn phẩm mang tính khách quan. Đây là một phần của chiến lược tam chủng chiến pháp nhằm đạt được mục đích “thắng không cần đánh”. Gần đây vấn đề nhức nhối về việc các nhà nghiên cứu Trung Quốc đưa đường lưỡi bò vào các tạp chí khoa học thế giới với số lượng lớn, lợi dụng khoa học để truyền tải quan điểm chính trị, lại nổi lên trong cộng đồng khoa học và nghiên cứu Biển Đông người Việt trong và ngoài nước. Những sự kiện được truyền thông rộng rãi thì Việt Nam đã lên tiếng phản đối hoặc bác bỏ, không cho lưu hành các ấn phẩm liên quan ở trong nước và cũng đã buộc các công ty nước ngoài hiện diện ở Việt Nam phải lưu tâm đến lập trường của Việt Nam để từ đó có điều chỉnh phù hợp. Còn đối với các ấn phẩm lưu hành ở nước ngoài, ví dụ như đường lưỡi bò xuất bản trong các tạp chí khoa học, thì đây vẫn còn là một vấn đề còn tồn đọng chưa được giải quyết một cách hệ thống.

Còn theo GS. Alexander L. Vuying từ Trung tâm Nghiên cứu An ninh Châu Á - Thái Bình Dương tại Hawaii phân tích: "Nhận thức được sức mạnh của tuyên truyền, Trung Quốc đã rất lão luyện trong việc khắc sâu những ý tưởng họ mong muốn vào tâm trí của người khác."

Trước đó, theo TS. Vân Phạm trong một cuộc thảo luận nội bộ của Dự án Đại Sự Ký Biển Đông, đường lưỡi bò xuất bản trong sách báo tạp chí, ngay cả trong các tạp chí khoa học, đều không có giá trị pháp lý. (Nhưng nếu Việt Nam biết mà không phản đối thì việc im lặng đó lại có hệ lụy pháp lý.)

Ở đây Trung Quốc đang muốn đánh vào tiềm thức của đại chúng nói chung, đa phần đều không nắm được tính kỹ thuật của luật quốc tế, và Trung Quốc đang khai thác tối đa mặt có lợi cho mình khi các nước đều ưu tiên giải quyết tranh chấp qua con đường ngoại giao. Chừng nào các bên vẫn còn giữ cách tiếp cận như hiện tại, thì chừng đó vẫn sẽ còn diễn ra cuộc chiến gay gắt trên diễn đàn công luận để tranh thủ dư luận.

Xem thêm:

RFA ngày 4/11/2021: [South China Sea drama: Philippines pulls Netflix episodes over 9-dash line](#)

William Choong & Ian Storey: AUKUS phản ánh sự thiếu năng lực của ASEAN trong đối phó với sự gia tăng quyết đoán của Trung Quốc?

Sau khi điểm lại chi tiết phản ứng của 6 quốc gia Đông Nam Á – Malaysia, Indonesia, Philippines, Singapore, Việt Nam và Thái Lan – với hiệp định AUKUS. Các tác giả cũng chỉ ra nguy cơ phổ biến vũ khí hạt nhân từ hiệp định này là không có. Theo các tác giả, các mối quan ngại về AUKUS không đến từ bản thân hiệp định này mà đến từ nỗi lo mất ổn định khu vực khi Mỹ và các nước đồng minh tăng cường lực lượng. AUKUS cũng cho thấy sự thiếu năng lực của ASEAN trong đối phó với sự gia tăng quyết đoán của Trung Quốc trên biển, khi các cơ chế hợp tác an ninh của ASEAN là không đủ để ngăn chặn.

Xem thêm:

Think China ngày 20/10/2021: [AUKUS: A reflection of ASEAN's inability to cope with China's rising assertiveness?](#)

Collin Koh: Không có chạy đua vũ trang do AUKUS ở Đông Nam Á

Tác giả nhận định sẽ không có một cuộc chạy đua vũ trang ở Đông Nam Á sau hiệp định AUKUS. Đầu tiên, đây không phải là “sự đột phá về năng lực” trong khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương, khi một số quốc gia đã và sẽ sở hữu loại vũ khí này, như Trung Quốc và Ấn Độ. Thứ hai, các nước Đông Nam Á không có đủ năng lực hải quân và nguồn vốn để đầu tư tàu ngầm hạt nhân, đặc biệt sau đại dịch Covid-19. Thứ ba, kể cả đối với các vũ khí “bất đối xứng” như hệ thống chống ngầm, các nước Đông Nam Á cũng tụt hậu.

Xem thêm:

East Asia Forum ngày 2/11/2021: [No AUKUS arms race in Southeast Asia](#)

Richard Heydarian: Ngoại giao thăm lặng và mở rộng hợp tác quốc phòng cho thấy Malaysia không dễ bắt nạt ở Biển Đông

Theo tác giả, dù không chỉ trích Trung Quốc mạnh mẽ hay tỏ ra liên kết chiến lược với Mỹ, thậm chí chỉ trích gay gắt AUKUS, Malaysia trên thực tế đang áp dụng chiến lược “cân bằng nước đôi”, vừa không muốn đối đầu trực diện với Trung Quốc qua chính sách ngoại giao thăm lặng, vừa lặng lẽ chống lại sự bành trướng chiến lược của Trung Quốc trên thực địa và xây dựng quan hệ quốc phòng với các cường quốc khác, bao gồm cả Mỹ và Nga.

Xem thêm:

SCMP ngày 5/11/2021: [Malaysia's 'quiet diplomacy' and expanded defence ties show it's no pushover in the South China Sea](#)

Derek Grossman: Mối tình chóng vánh của Duterte với Trung Quốc đã chấm dứt

Tác giả chỉ ra sự chuyển hướng của Philippines trong những năm gần đây – từ bỏ chính sách với Trung Quốc của Tổng thống Duterte và quay trở lại liên kết với Mỹ – đến từ sự thất vọng của ông Duterte với việc đầu tư của Trung Quốc không đạt như kỳ vọng và sự quyết đoán của Trung Quốc ở Biển Đông. Sự chuyển hướng này được thể hiện qua các hành động như nối lại Hiệp ước về các lực lượng thăm viếng (VFA) và hiện thực hóa Thỏa thuận Hợp tác Quốc phòng tăng cường (EDCA), ủng hộ AUKUS, chuẩn bị tập trận chung hay thái độ với vaccine của mỗi nước.

Xem thêm:

Foreign Policy ngày 2/11/2021: [Duterte's Dalliance With China Is Over](#)

Charles Edel: Điều gì đã đưa Hoa Kỳ đến AUKUS?

Tháng 9 vừa qua đã đánh dấu sự thay đổi chóng mặt trong chính sách đối ngoại của Úc, đặc biệt mối quan hệ Úc - Mỹ trong khối liên minh AUKUS. Cũng chính vì điều này, nhiều nhà bình luận đã tập trung vào những yếu tố thúc đẩy Washington thay đổi thái độ và tư duy trong chiến lược của Hoa Kỳ. Thứ nhất, đối với Tổng thống Joe Biden vai trò của các liên minh nói chung và liên minh AUKUS nói riêng có vai trò “có thể khuếch đại sức mạnh cũng như khả năng phá vỡ các mối đe dọa trước khi chúng có thể đến được bờ biển của chúng ta”. Thứ hai, AUKUS sẽ là câu trả lời cho những thách thức dai dẳng về cam kết và duy trì quyền lực ở khu vực Ấn Độ Dương - Thái Bình Dương của Hoa Kỳ. Liên minh AUKUS sẽ giúp chia sẻ sức mạnh công nghệ và quân sự nhằm chấm dứt các cuộc tranh luận trước sự rút lui đầy hỗn loạn của Mỹ khỏi Afghanistan và cảnh báo ngày càng gia tăng về tình trạng dễ bị tổn thương của Đài Loan. Thứ ba, AUKUS sẽ giúp chuyển trọng tâm chiến lược của Mỹ và đặt nền tảng cho sự hiện diện trong khu vực được mở rộng đáng kể. Thứ tư, thông qua AUKUS, Mỹ sẽ có nhiều cơ hội hơn để giúp Australia đối phó với các hành vi bắt nạt của Trung Quốc. Một tuyên bố của Tổng thống Joe Biden vào tháng năm rằng “Hoa Kỳ sẽ không để Úc một mình trên thực địa”, qua đây AUKUS được coi là một nỗ lực đáng kể để thực hiện tốt tuyên bố đó. Thứ năm, về mặt chiến lược, AUKUS phần lớn được thúc đẩy bởi sự công nhận của Washington rằng họ cần các nước có thể giúp đỡ có năng lực

trong lĩnh vực này để giúp điều chỉnh cán cân quyền lực đang chuyển dịch. Và cuối cùng, Mỹ hy vọng rằng AUKUS sẽ thúc đẩy các khoản đầu tư, nỗ lực và hợp tác lớn hơn của các quốc gia khác có liên quan trước sự phát triển nhanh chóng của quân đội và việc sử dụng quân đội ngày càng quyết đoán của Trung Quốc.

Xem thêm:

The Strategist ngày 3/11/2021: [What drove the United States to AUKUS?](#)

Christopher R Hughes: Căn cứ pháp lý bảo vệ Đài Loan

“Nếu hiểu một cách hạn chế về luật pháp quốc tế có thể thấy rằng Trung Quốc đang tấn công Đài Loan, một cuộc khủng hoảng kiểu liên minh các quốc gia sẽ diễn ra sau đó” là nhận định của tác giả Christopher R Hughes trong nghiên cứu về vấn đề pháp lý để bảo vệ Đài Loan.

Tác giả nhận định khi coi Đài Loan là một quốc gia de facto ổn định và được hưởng các quyền tự vệ như một quốc gia thực sự bao gồm quyền tự vệ tập thể của các đồng minh đã chuyển hướng chú ý khỏi sự mơ hồ về mối quan hệ giữa sự công nhận ngoại giao và vị thế của quốc gia, điều vốn dĩ đã được tranh cãi trong nhiều thế kỷ.

Việc công nhận một quốc gia không nên được ngầm hiểu là việc thừa nhận sự tồn tại của quốc gia đó, mà chỉ là sự mở rộng các đặc quyền chính trị nhất định. Hiện tại, điều này cho phép các quốc gia duy trì mối quan hệ thực chất với Đài Loan bằng cách “thừa nhận” thay vì “công nhận” yêu sách của Trung Quốc đối với vùng lãnh thổ này, điều này phù hợp với nguyên tắc không thể hiện lập trường trong các tranh chấp về chủ quyền và thúc đẩy các bên giải quyết tranh chấp bằng các biện pháp hòa bình.

Cũng theo tác giả, trong một chừng mực nào đó, Đài Loan là một quốc gia dân chủ, vận hành tốt, ổn định và chưa bao giờ chịu sự quản lý của CHND Trung Hoa. Người dân Đài Loan đã bầu ra một Đảng cầm quyền với đường lối hoạt động rõ ràng, Đài Loan cũng không cần phải tuyên bố độc lập khi trên thực tế quốc gia này đã có chủ quyền. Nếu Trung Quốc tiếp tục đẩy mạnh việc cường bức về quân sự, ngoại giao và kinh tế đối với Đài Loan, thì nước này sẽ vi phạm nghĩa vụ về giải quyết tranh chấp bằng các biện pháp hòa bình. Một số ý kiến cho rằng, Trung Quốc sẽ vận động sự ủng hộ của các quốc gia khác và sử dụng quyền phủ quyết tại Hội đồng Bảo an Liên Hợp Quốc của mình để ngăn chặn bất kỳ hành động nào liên quan đến Đài Loan. Tuy nhiên, điều này sẽ khiến Trung Quốc tự chuốc lấy thất bại vì các quốc gia khác có thể đáp trả bằng cách thực

hiện quyền công nhận Đài Loan của quốc gia mình, đây cũng là một lập luận thu hút được sự chú ý của Hoa Kỳ.

Do đó, nếu như các quốc gia vận dụng cách giải thích hạn hẹp về luật quốc tế để khuyến khích Trung Quốc tấn công Đài Loan có thể sẽ gây ra một cuộc khủng hoảng giữa các quốc gia. Cách tốt nhất để duy trì trật tự quốc tế dựa trên luật lệ là tiếp tục sử dụng luật pháp để ngăn chặn hành vi xâm lược và tạo điều kiện cho một thỏa thuận có thể đáp ứng nguyện vọng của người dân Đài Loan.

Xem thêm:

The Interpreter ngày 29/10/2021: [The legal case for defending Taiwan](#)

Brian Waidelich: Quan điểm của Trung Quốc về việc xây dựng internet vệ tinh

Ngày 26/4/2021, Công ty TNHH Tập đoàn mạng vệ tinh Trung Quốc, một doanh nghiệp nhà nước giám sát việc xây dựng chùm vệ tinh Megaconstellation Internet của nước này đã được thành lập sau một cuộc họp được tổ chức tại Bắc Kinh. Công ty có trụ sở chính tại tỉnh Hà Bắc này sẽ quản lý việc lập kế hoạch hoạt động của “Guowang”, một mạng lưới vệ tinh có thể bao gồm tới 12.992 vệ tinh sau khi hoàn thành. Megaconstellation sẽ lần lượt nằm trong các chùm sao vệ tinh truyền thông Hongyun và Hongyan được triển khai một phần bởi Tổng công ty Công nghiệp và Khoa học Hàng không Vũ trụ Trung Quốc (CASIC) và Tập đoàn Khoa học và Công nghệ Hàng không Vũ trụ Trung Quốc (CASC).

Trung Quốc lạc quan về khả năng cạnh tranh với các công ty không gian thương mại phương Tây trong các lĩnh vực bao gồm khả năng công nghệ và tiếp cận các tài nguyên không gian cần thiết. Science & Technology Daily tuyên bố thị trường internet vệ tinh trong nước có thể đạt giá trị 100 tỷ nhân dân tệ Trung Quốc (khoảng 15,5 tỷ USD) vào năm 2030 trong khi các chuyên gia quân sự và công nghiệp quốc phòng nước này rất quan tâm đến tính lưỡng dụng của các chùm vệ tinh internet. Chen Yunlei, một học giả tại Đại học Quốc phòng PLA, nhận định rằng việc quân đội sử dụng các dịch vụ internet vệ tinh dân sự chỉ là vấn đề thời gian đồng thời lưu ý rằng “cơ sở hạ tầng thông tin mới” này có “giá trị quân sự cực kỳ quan trọng”.

Tuy nhiên, việc phát triển internet vệ tinh của Trung Quốc cũng đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức đó là việc thiếu các công nghệ thiết kế và phóng vệ tinh quan trọng; khan hiếm các dải tần số và khe quỹ đạo cho hoạt động của vệ tinh cùng với đó là gián đoạn dịch vụ và hậu quả môi trường đối với các vệ tinh đa quốc gia cũ khi triển khai hệ thống mới.

Xem thêm:

The Jamestown Foundation ngày 22/10/2021: [A Chinese Starlink? PRC Views on Building a Satellite Internet Megaconstellation - Jamestown](#)

Paul Goble: Trung Quốc thay đổi cách tiếp cận đối với việc mở rộng kinh tế tại Trung Á

Theo tác giả, chiến lược kinh tế của Trung Quốc tại Trung Á đang có sự thay đổi: Từ cho các quốc gia trong khu vực vay tiền để xây dựng cơ sở hạ tầng kết nối Trung Quốc với Châu Âu mà không qua Nga, sang đầu tư vào các công ty chế biến chế tạo. Các tác giả lập luận sự thay đổi này đến từ sự phản ứng và tâm lý chống Trung Quốc đang gia tăng của người dân Trung Á. Sự thay đổi có thể dẫn đến các hệ quả: Trung Quốc sử dụng tuyến đường qua Nga nhiều hơn, nhưng các quốc gia Trung Á sẽ độc lập với Nga hơn và gắn kết với kinh tế Trung Quốc hơn.

Xem thêm:

Eurasia Daily Monitor ngày 28/10/2021: [Beijing Changes Its Approach to Economic Expansion in Central Asia](#)

Brian Wong: Người Trung Quốc nghĩ họ được lòng người nước ngoài. Người Mỹ không nghĩ vậy

Khảo sát dư luận Trung Quốc của Carter Center-RIWI được công bố tháng này cho thấy 2 kết luận đáng chú ý chính: Thứ nhất, thái độ của người Trung Quốc với phương Tây đang xấu đi; thứ hai, đa số người Trung Quốc tin rằng hình ảnh của đất nước họ trên trường quốc tế là tích cực. Theo tác giả, điều này chứng tỏ có sự khác biệt về suy nghĩ của người Trung Quốc và thực tế. Có hai nguyên nhân để giải thích hiện tượng này: sự tự tin của người Trung Quốc và thực tế là hình ảnh Trung Quốc vẫn tích cực ở các nước đang phát triển.

Xem thêm:

The Diplomat ngày 4/11/2021: [Chinese People Think China Is Popular Overseas. Americans Disagree.](#)

VIII- BÁO CÁO CHÍNH SÁCH/NGHIÊN CỨU KHOA HỌC

Craig H. Allen_Case Concerning Maritime Delimitation in the Black Sea (Romania v. Ukraine)

U.S. - Asia Law Institute, New York University School of Law

Bản tóm tắt này được tiến hành trong một phần của dự án nghiên cứu về các cơ chế giải quyết tranh chấp biển của Viện Luật Hoa Kỳ - Châu Á. Dự án này được viện bắt đầu tiến hành vào năm 2018 để tìm hiểu về các trường hợp giải quyết tranh chấp biển giữa các quốc gia được giải quyết thành công và rút ra bài học cho các chính phủ. Trong đó, Dự án đặc biệt tập trung vào việc trả lời cho 2 câu hỏi lớn: (1) Khi nào các cơ chế giải quyết tranh chấp quốc tế có hiệu lực trong việc giải quyết tranh chấp biển; và (2) Những ngầm hiểu nào có thể được áp dụng đối với các tranh chấp biển ở Đông Á, thông qua việc tổ chức các hội thảo để các luật sư và học giả hàng đầu trong lĩnh vực pháp lý quốc tế phân tích các tranh chấp biển điển hình được chọn từ các khu vực trên thế giới.

Trong tóm tắt của tác giả Craig H. Allen về vụ giải quyết tranh chấp biển giữa Romania và Ukraine tập trung vào các vấn đề quan trọng như: (1) Tóm tắt vụ án và lịch sử tố tụng: (i) thẩm quyền và lịch sử tố tụng, (ii) Quan điểm của các bên tranh chấp; (2) Tóm tắt các vấn đề cơ bản của vụ án; (3) Thi hành các kết luận của Tòa; (4) Kết luận chung; và (5) Các yếu tố liên quan đến trường hợp tranh chấp Biển Hoa Đông.

Đối với vụ việc này, điểm khác biệt nổi bật nhất đối với tranh chấp Biển Hoa Đông là các bên tranh chấp sẵn sàng giải quyết tranh chấp và chấp nhận thẩm quyền của ICJ đồng thời tranh chấp Biển Đen giữa Romania và Ukraine cũng không liên quan đến các tranh chấp chủ quyền. Hai quốc gia này cũng không phải là cường quốc hàng hải hay cường quốc hải quân, đồng thời không bị chi phối bởi một đảng lãnh đạo duy nhất. Ngoài những khác biệt về địa chính trị, địa lý, việc đối đãi với khu vực Biển Đen bao quanh cũng khá khác so với Biển Hoa Đông. Cuối cùng, trái ngược với vị trí của Trung Quốc ở Biển Đông và Biển Hoa Đông, cả Romania và Ukraine đều không có nhiều thời gian vì đều không phải là cường quốc đang lên trong khu vực. Bài tóm tắt cũng nhấn mạnh đến việc trong một số trường hợp phân định biển không nhất thiết phải tính đến sự hiện diện của các đảo rất nhỏ (không có tiềm năng tạo ra các vùng biển xung quanh) nếu như cách tiếp cận đến các đảo này sẽ tạo ra sự không tương xứng đối với đường phân định đang được xem xét.

Xem toàn văn tóm tắt [ở đây](#).

The Department of Defense (DoD) annual report to Congress (2021) Military and Security Developments Involving the People's Republic of China

Báo cáo thường niên của Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ trước Quốc hội về những phát triển quân sự và an ninh liên quan đến Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa đã đánh giá Trung Quốc là đối thủ cạnh tranh duy nhất đối với Hoa Kỳ đồng thời là thách thức lâu dài đối với hệ thống quốc tế mở và ổn định hiện nay. Báo cáo năm nay tiếp tục đánh giá sự phát triển của Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Hoa và sức mạnh quốc gia của nước này khi chuyển sang giai đoạn mới trong chiến lược quốc gia với mục tiêu “hoàn thành cơ bản” hiện đại hóa PLA vào năm 2035 và biến PLA thành lực lượng quân sự “đẳng cấp thế giới” vào năm 2049 nhân kỷ niệm 100 năm ngày thành lập nước.

Ngoài ra, Báo cáo năm 2021 cũng đánh giá về nhiệm vụ, lực lượng, năng lực, nguồn lực, công nghệ của PLA trong kỷ nguyên mới; những trao đổi, liên lạc giữa Mỹ và Trung Quốc cùng với đánh giá về kế hoạch năm lần thứ 13 của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa, vấn đề Đài Loan và đụng độ biên giới với Ấn Độ.

Trong năm 2020, PLA tiếp tục tiến hành các mục tiêu hiện đại hóa đầy tham vọng, hoàn thiện các cải cách tổ chức lớn và nâng cao khả năng sẵn sàng chiến đấu phù hợp với các mục tiêu đó. PLA đã nâng cao năng lực tấn công chính xác tầm xa hỗn hợp trên các lĩnh vực đồng thời đẩy nhanh việc mở rộng quy mô các lực lượng hạt nhân. Năm 2020, Đảng Cộng sản Trung Quốc đã công bố bốn cột mốc mới cho quá trình hiện đại hóa PLA vào năm 2027 được hiểu theo nghĩa rộng là hiện đại hóa các năng lực của PLA để kết nối các hệ thống phục vụ chiến tranh thông minh.

Xem toàn văn báo cáo [ở đây](#).

David M. Finkelstein (2021) The PLA's New Joint Doctrine The Capstone of the New Era Operations Regulations System

CNA's Occasional Paper

Hơn 5 năm sau một loạt các cuộc tái cơ cấu và cải cách hệ thống chưa từng có, Quân Giải phóng Nhân dân Trung Quốc hiện đã xây dựng cho mình học thuyết liên hợp mới và đến ngày 13/11/2021, Tân Hoa Xã thông báo Quân ủy Trung ương của Đảng Cộng sản Trung Quốc đã ban hành Hướng dẫn về các chiến dịch liên hợp của Quân đội Giải phóng Nhân dân Trung Quốc. Nội dung của Hướng dẫn về các chiến dịch liên hợp bao gồm các nội dung chính: thành lập Bộ Tham mưu liên hợp trực thuộc Quân ủy Trung ương, thay thế 7 quân khu bằng 5 Bộ Tư lệnh chỉ huy

chung, phân công lại các cơ quan chỉ huy và kiểm soát ở cấp quốc gia và cấp Bộ Tư lệnh, điều chỉnh cơ cấu của PLA để tạo sự cân bằng giữa các lực lượng; ban hành quy định về vai trò của các lực lượng để thống nhất quản lý; thành lập lực lượng hỗ trợ chiến lược và lực lượng hỗ trợ hậu cần chung; tiếp tục nỗ lực để đào tạo lực lượng sỹ quan chung và tăng cường giáo dục quân sự chuyên nghiệp chung.

Xem toàn văn báo cáo [ở đây](#).

Congressional Research Service (Updated October 6, 2021) U.S.-China Strategic Competition in South and East China Seas- Background and Issues for Congress

Báo cáo cung cấp thông tin cơ bản và các vấn đề liên quan tới Quốc hội Hoa Kỳ liên quan đến cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung ở Biển Đông và Biển Hoa Đông. Báo cáo đánh giá các hành động của Trung Quốc ở Biển Đông trong những năm gần đây làm gia tăng lo ngại của các nhà quan sát Hoa Kỳ về việc Bắc Kinh đang giành quyền kiểm soát hiệu quả tại Biển Đông, một khu vực có tầm quan trọng chiến lược, kinh tế và chính trị đối với Hoa Kỳ, các nước đồng minh và các nước đối tác đồng thời bày tỏ sự lo ngại các hoạt động của lực lượng chấp pháp Trung Quốc gần quần đảo Senkaku hiện do Nhật Bản kiểm soát. Sự kiểm soát của Trung Quốc đối với Biển Đông và Biển Hoa Đông có thể ảnh hưởng đến lợi ích chiến lược, kinh tế và chính trị của Hoa Kỳ ở khu vực Ấn Độ - Thái Bình Dương và các khu vực khác.

Ngoài ra, Báo cáo cũng đề cập đến các tranh chấp lãnh thổ trên biển và đặc quyền kinh tế liên quan đến Trung Quốc, cách tiếp cận của Trung Quốc đối với Biển Đông và Biển Hoa Đông. Báo cáo đánh giá lập trường, chiến lược của Hoa Kỳ về các vấn đề liên quan đến hai vùng biển này cũng như các tuyên bố gần đây của lãnh đạo cấp cao Hoa Kỳ và các chương trình tự do hàng hải (FON), chiến lược của Hoa Kỳ về cạnh tranh chiến lược với Trung Quốc.

Xem toàn văn báo cáo [ở đây](#).